

**VILNIAUS MYKOLO BIRŽIŠKOS GIMNAZIJA
DIREKTORIUS**

ĮSAKYMAS

**MYKOLO BIRŽIŠKOS GIMNAZIJOS VEIKSMŲ DĖL MOKINIŲ, PATYRUSIŲ SMURTĄ
ARTIMOJE APLINKOJE, IR JŲ DUOMENŲ PERDAVIMO SPECIALIZUOTOS
KOMPLEKSNINĖS PAGALBOS CENTRUI BEI TEISĖSAUGOS INSTITUCIJOMS TVARKOS
APRAŠAS**

2025 m. gegužės 7 d. Nr. V-44
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi ir 19 straipsniu,

T v i r t i n u veiksmų dėl mokinių, patyrusių smurtą artimoje aplinkoje, ir jų duomenų perdavimo specializuotos kompleksinės pagalbos centrui bei teisėsaugos institucijoms tvarkos aprašą (pridedama).

Direktorius

Valdemaras Kaupinis

**VEIKSMŲ DĖL MOKINIŲ, PATYRUSIŲ SMURTĄ ARTIMOJE APLINKOJE, IR JŲ
DUOMENŲ PERDAVIMO SPECIALIZUOTOS KOMPLEKSNĖS PAGALBOS CENTRUI
BEI TEISĖSAUGOS INSTITUCIJOMS TVARKOS APRAŠAS**

1. Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos (toliau – Gimnazija) veiksmų dėl mokinių, patyrusių smurtą artimoje aplinkoje, ir jų duomenų perdavimo Specializuotos kompleksinės pagalbos centrui bei teisėsaugos institucijoms tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja veiksmus, nustatius smurto artimoje aplinkoje atvejį ir keitimosi asmens duomenimis procedūras.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymu, 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau Reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitais teisės aktais.

3. Gimnazijos darbuotojai, atpažindami smurto prieš mokinius požymius artimoje aplinkoje, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. balandžio 21 d. Nr. V-582 įsakymu [„Dėl Rekomendacijų mokykloms dėl smurto artimoje aplinkoje atpažinimo ir veiksmų, įtariant galimą smurtą artimoje aplinkoje“](#).

4. darbuotojai, kreipiantis mokiniui, patyrusiam smurtą artimoje aplinkoje ar smurto artimoje aplinkoje pavojų, nedelsiant informuoja direktorių (ar pavaduotoją ugdymui, ar ugdymo skyriaus vedėją) (toliau – vadovą).

5. Gavęs informaciją apie mokinį, patyrusį smurtą artimoje aplinkoje, ar turintį įtarimą dėl smurto artimoje aplinkoje vadovas pasitelkia socialinį pedagogą ir/ar visuomenės sveikatos priežiūros specialistą bei laikydamiesi konfidencialumo, privatumo principų bei pokalbio su vaiku ypatumų (Aprašo 4 priedas):

- 5.1. išklauso ir užfiksuoja raštu asmens sakomus faktus ir kitas reikšmingas aplinkybes;
- 5.2. patikslina, ar teisingai suprato išdėstytas aplinkybes;
- 5.3. padėkoja, kad mokinys juo pasitiki ir dalinasi informacija;
- 5.4. akcentuoja, kad smurtinis elgesys yra nepriimtinas, nepateisinamas jokiais aplinkybėmis;
- 5.5. pasiteirauja, ar kreipėsi į policiją, ar ieškojo kitur pagalbos, ar kreipėsi į emocinės paramos linijas;

5.6. esant poreikiui, mokiniui ir/ar jo teisėtiems atstovams suteikia informaciją apie specializuotos kompleksinės pagalbos centrą, emocinės paramos linijas ([Emocinė ir psichologinė pagalba – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija](#) ir [Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje veikiančių įstaigų ir organizacijų, teikiančių socialines paslaugas smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims ir organizuojančių smurtinio elgesio keitimo programų \(mokymų\) įgyvendinimą, sąrašas – Vilniaus miesto savivaldybė](#)) .

6. Gavęs šio aprašo 5 ar 6 punkte nurodytą informaciją, vadovas nedelsdamas, bet ne vėliau

kaip per parą:

- 6.1.vadovaudamasis Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymu, informaciją apie įvykį/epizodą perduoda Policijai, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Specializuotos kompleksinės pagalbos centrui (toliau – SKPC);
  - 6.2.rengia informacinį pranešimą (toliau – Informacinis pranešimas) (Aprašo 1 priedas) apie mokinio ir jo teisėtos šeimos asmens duomenų tvarkymą. Tokiu būdu mokinys, jo šeima, teisėti atstovai informuojami apie jų asmens duomenų (vardas, pavardė, telefono numeris, el. pašto adresą) perdavimą atitinkamoms institucijoms dėl specializuotos ir (ar) kitos reikalingos pagalbos asmeniui suteikimo;
  - 6.3.esant poreikiui, organizuoja pirminės pagalbos teikimą arba suteikia informaciją apie pagalbos institucijas;
  - 6.4.inicijuoja/rengia raštą direktoriaus parašu Policijai, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir SKPC per el. dokumentų sistemą su „Konfidencialumo žyma“, kuris siunčiamas per e. pristatymo sistemą (Aprašo 2 ir 3 priedai);
  7. Iš mokinio, patyrusio smurtą artimoje aplinkoje, gauta informacija perduodama SKPC, teisėsaugos institucijoms ir/arba Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai nepriklausomai nuo to, ar mokinio tėvai ar kiti teisėti atstovai, sutinka su duomenų perdavimu ar ne.
  8. Informacinis pranešimas, kad asmens duomenys bus perduoti trečiosioms šalims, siunčiamas el. dienynu mokiniui ir mokinio tėvams ar jo teisėtiems atstovams.
-

Gimnazijos veiksmų dėl mokinių,
patyrusių smurtą artimoje aplinkoje ir jų
duomenų perdavimo specializuotos
kompleksinės pagalbos centrui bei
teisėsaugos institucijoms tvarkos aprašo
1 priedas

INFORMACINIS PRANEŠIMAS APIE ASMENS DUOMENŲ PERDAVIMĄ

Vadovaudamiesi 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 13 straipsniu, teikiame Jums informaciją, susijusią su Jūsų duomenų tvarkymu:

1. Duomenų valdytojas – Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazija, juridinio asmens kodas 190003328, Taikos g. 81 Vilnius, tel. +370 602 07776 , el. p. rastine@vmbg.lt.
2. Duomenų apsaugos pareigūnas: UAB „Itrusta“, juridinio asmens kodas 304850636, adresas Purviškių g. 1, Purviškių k., LT-14204 Vilniaus r., el. p. El. p. robertas@itrusta.lt.

Jeigu kreipiatės duomenų valdytojo adresu – laišką adresuokite duomenų apsaugos pareigūnui.

3. Duomenų tvarkymo tikslai ir tvarkomų duomenų apimtis. Specializuotos ir (ar) kitos reikalingos pagalbos asmeniui suteikimo tikslu tvarkomi šie asmens duomenys: vardas, pavardė, telefono numeris, elektroninio pašto adresas. Kai asmuo nepilnametis, tvarkomi šie asmens duomenys: jo vardas ir pavardė bei atstovo vardas, pavardė, telefono numeris, elektroninio pašto adresas.

4. Duomenų tvarkymo teisinis pagrindas. Jūsų asmens duomenų tvarkymo teisinis pagrindas: teisinių prievolių vykdymas ((Reglamento 6 str. 1 d. (c) p.)), Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo 13 str. 4 d.

5. Duomenų šaltinis. Jūsų duomenys gaunami tiesiogiai iš Jūsų vaiko, Jūsų pateiktos kontaktinės ir kitos su ugdymu susijusios informacijos mokyklai ir/ar darbuotojų.

6. Asmens duomenų gavėjai. Asmens duomenys bus pateikti policijai, specializuotos kompleksinės pagalbos centrui, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Asmens duomenys gali būti pateikiami ikiteisminio tyrimo įstaigai, prokurorui ar teismui dėl jų žinioje esančių administracinių, civilinių, baudžiamųjų bylų kaip įrodymai ar kitoms institucijoms ar įstaigoms, kai tokių duomenų pateikimas yra privalomas teisės aktų nustatyta tvarka.

7. Visą aktualią informaciją apie asmens duomenų tvarkymą galite rasti duomenų valdytojo tinklapio skiltyje „Asmens duomenų apsauga“.

8. Turite šias teises:
- gauti informaciją apie savo asmens duomenų tvarkymą;
  - susipažinti su savo asmens duomenimis; atšaukti savo sutikimą tvarkyti asmens duomenis;
  - prašyti ištaisyti netikslumus, papildyti neišsamius asmens duomenis;
  - prašyti ištrinti (teisė „būti pamirštam“) asmens duomenis, jei tai galima pagrįsti viena iš priežasčių, numatytų Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 17 straipsnio 1 dalyje;

- prašyti apriboti savo asmens duomenų tvarkymą, kai taikomas vienas iš atvejų, numatytų Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 18 straipsnio 1 dalyje;

- prašyti perkelti asmens duomenis; nesutikti su asmens duomenų tvarkymu.

Šias teises galite įgyvendinti teisės aktų nustatyta tvarka. Informacija apie asmens teisių įgyvendinimo tvarką skelbiama įstaigos interneto svetainės skiltyje „Asmens duomenų apsauga“. Iškilus klausimams dėl duomenų subjektų teisių įgyvendinimo, maloniai prašome kreiptis į duomenų apsaugos pareigūną 2 punkte nurodytais kontaktais.

9. Asmens duomenų saugojimo laikotarpis. Asmens duomenys tvarkomi ir saugomi vienerius metus laiko.

10. Automatizuotų sprendimų priėmimai. Informuojame, kad šie Jūsų duomenys nebus naudojami automatizuotiems sprendimams priimti Jūsų atžvilgiu.

11. Skundų teikimas. Jeigu Jūs manote, kad Jūsų duomenis tvarkome pažeisdami duomenų apsaugos teisės aktų reikalavimus, visuomet pirmiausia prašome kreiptis tiesiogiai į mus. Jeigu Jūsų netenkina mūsų siūlomas problemos išsprendimo būdas arba, Jūsų nuomone, mes nesiimsime pagal Jūsų prašymą būtinų veiksmų, turėsite teisę pateikti skundą Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai (L. Sapiegos g. 17, LT-10312 Vilnius; tel. (8 5) 212 7532; el. paštas: ada@ada.lt).

12. Pagalbos kontaktai:

- [Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje veikiančių įstaigų ir organizacijų, teikiančių socialines paslaugas smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims ir organizuojančių smurtinio elgesio keitimo programų \(mokymų\) įgyvendinimą, sąrašas – Vilniaus miesto savivaldybė;](#)

- [Specializuotos pagalbos centrai – Lietuvos policija;](#)
- [Teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą suteikimas – Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.](#)

Gimnazijos veiksmų dėl mokinių,
patyrusių smurtą artimoje aplinkoje ir jų
duomenų perdavimo specializuotos
kompleksinės pagalbos centrui bei
teisėsaugos institucijoms tvarkos aprašo
2 priedas

Specializuotos kompleksinės pagalbos centrui
El. p. skpc@lygus.lt

**Laiško tema: PRANEŠIMAS APIE SMURTĄ ARTIMOJE APLINKOJE, PAVOJŲ PATIRIANČI
AR SMURTĄ ARTIMOJE APLINKOJE PATYRUSĮ ASMENĮ**

Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto
artimoje aplinkoje įstatymo 13 str., 3, 4 d., informuoja apie smurtą artimoje aplinkoje patyrusį ar smurtą
artimoje aplinkoje patiriančią asmenį.

Smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusio asmens (toliau – PPA) vardas, pavardė	
PPA kontaktiniai duomenys, kuriais galima susisiekti: telefono ryšio numeris ir (ar) el. pašto adresas	
Trumpas įvykio/situacijos apibūdinimas	

Informaciją pateikuso subjekto kontaktai:

Vardas Pavardė

El. pašto adresas

Gimnazijos veiksmų dėl mokinių,
patyrusių smurtą artimoje aplinkoje ir jų
duomenų perdavimo specializuotos
kompleksinės pagalbos centrui bei
teisėsaugos institucijoms tvarkos aprašo 3
priedas

Specializuotos kompleksinės pagalbos centrui
El. p. skpc@lygus.lt

**Laiško tema: PRANEŠIMAS APIE SMURTĄ ARTIMOJE APLINKOJE, PAVOJŲ PATIRIANTĮ
AR SMURTĄ ARTIMOJE APLINKOJE PATYRUSĮ ASMENĮ (VAIKĄ)**

Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo 13 str., 3, 4 d., informuoja apie nepilnametį vaiką, patiriantį smurto artimoje aplinkoje pavojų ir (ar) patyrusį smurtą artimoje aplinkoje.

Smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusio vaiko vardas, pavardė	
Vaiko atstovo pagal įstatymą vardas ir pavardė	
Vaiko atstovo pagal įstatymą kontaktiniai duomenys: telefono ryšio numeris ir (ar) el. pašto adresas	
Trumpas įvykio/situacijos apibūdinimas	

Informaciją pateikusio subjekto kontaktai:

Vardas Pavardė

El. pašto adresas

Gimnazijos veiksmų dėl mokinių, patyrusių smurtą artimoje aplinkoje ir jų duomenų perdavimo specializuotos kompleksinės pagalbos centrui bei teisėsaugos institucijoms tvarkos aprašo 4 priedas

DARBUOTOJO POKALBIO SU VAIKU, GALIMAI PATYRUSIU SMURTĄ ARTIMOJE APLINKOJE, YPATUMAI

Darbuotojas, įtaręs ar pastebėjęs galimo smurto prieš vaiką požymius vaiko kūne, elgesyje, emocijose ar vaiko atstovų pagal įstatymą bendravime su vaiku, turėtų susirūpinti ir pasidomėti, kas jam nutiko. Kalbėdamas su vaiku darbuotojas turėtų atkreipti dėmesį į kai kurias pokalbio ypatybes:

- sudaryti kiek įmanoma saugesnes ir patogesnes pokalbiui sąlygas (pvz., vienam klasėje), kad vaiko nerimas sumažėtų;
- atsisėsti šalia vaiko arba jam patogiu atstumu viename akių lygyje (nerekomenduojama sėdėti už stalo vienas priešais kitą);
- klausti vaiko, kas jam nutiko, užduodant atvirus klausimus (pvz., „Šiandien pastebėjau
- mėlynės ant tavo rankos riešo. Kas tau atsitiko?“ Neklausti: „Ar čia tam tikras asmuo tau mėlynės padarė?“);
- ramiai išklausti vaiką, nepertraukinėti, leisti pasakyti, kiek vaikas nori / gali; neprarasti savitvardos: matydamas, kad suaugusysis, kuriam vaikas atsiskleidė, išsigando, supyko ar pasibaisėjo, gali išgąsdinti vaiką, jis gali daugiau nebepasakoti arba atsiimti savo žodžius;
- tikėti vaiku: jei vaikas prabilo apie smurtą, jis parodė pasitikėjimą suaugusiuoju. Jei vaikas išgirs abejonę, ar jis sako tiesą, daugiau gali nieko nebesakyti, ir smurtas gali tęstis toliau;
- nuraminti vaiką, palaikyti jį: vaikui atskleisti smurtą veikiausiai reikėjo sukaupti daug drąsos. Svarbu jam perteikti žinią, kad jis gerai pasielgė kreipdamasis pagalbos (pvz., „gerai, kad tu man pasakei apie tai“, „man gaila, kad tau taip atsitiko“);
- nekaltinti, nesmerkti, nekritikuoti vaiko: svarbu yra vaikui perduoti vienareikšmišką žinią, kad jis nėra kaltas dėl patirto smurto, už tai yra atsakingas suaugęs žmogus, kuris elgėsi neleistinai;
- skatinti vaiką pasidalinti savo išgyvenimais, jausmais: tikėtina, kad vaikas patiria daug įvairių jausmų ir išgyvenimų: baimę būti kaltinamam, baimę dėl smurtautojo keršto, gėdą, kaltę ir kita, kurie jį slegia;

- klausiant, kalbant vartoti suprantamus vaikui žodžius, sąvokas, atitinkančias vaiko amžių, pažintinius gebėjimus ir supratimą, specialiuosius ugdymosi poreikius;

- suprasti, kad vaikas gali būti emociškai prisirišęs prie smurtavusio prieš jį asmens (pvz., jei vaiką seksualiai tvirkino tam tikras asmuo, vaikas gali išgyventi labai prieštaringus jausmus – meilę smurtautojui ir neapykantą jam už padarytą skriaudą), vengti jį kaltinančių, vertinančių ar nukreipiančių klausimų, teiginių;

- patvirtinti vaikui, kad jis gerai padarė pasisakęs apie patiriamą smurtą;
- pokalbio metu patikinti vaiką, kad smurtas prieš jį – ne jo kaltė, o smurtavusiojo atsakomybė;

- klausyti vaiko ir sąžiningai atsakyti į jam kylančius klausimus: vaiką gali kankinti nežinia dėl ateities, smurto atskleidimo pasekmių. Svarbu patikinti vaiką, kad bus stengiamasi užtikrinti jo saugumą, tačiau nežadėti to, ko nėra galimybės išpildyti (pvz., nereiktų vaikui sakyti „Tavo mama nenusimins“);

- paaiškinti vaikui (atsižvelgiant į vaiko amžių ir supratimą), kas vyks po to, kai jis pasisakė, kokių veiksmų imsisi darbuotojas vaikui apsaugoti;

- būti prieinamu vaikui, nepalikti jo vieno su savo problema, mintimis ir jausmais.

Rekomenduojama vaiko papasakotas smurtinės situacijos detales užrašyti kaip įmanoma tiksliau, cituojant vaiko kalbą: kada prasidėjo smurtas, kas tai darė, kas apie tai žino / žinojo, kam vaikas yra dar pasakojęs ar (ir) kodėl nepasakojo, kokie, vaiko supratimu, buvo smurtautojo motyvai, kaip vaikas jautėsi po smurtinio įvykio. Darbuotojas turėtų įvertinti, kiek vaiko pasakojimas galimai realistiškas, ar vaiko nurodomos aplinkybės, faktai atitinka sužalojimų turinį, sunkumą (pvz., ant vaiko rankos matoma suaugusio asmens plaštakos dydžio mėlynė, o vaikas sako, kad jam per ranką sudavė penkiametis brolis). Svarstyti apie vaiko patiriamą smurtą galima, kai vaiko sužalojimai yra neįprasti, jo pasakojimas atrodo neįtikinamas. Svarbu prisiminti, kad smurtą patyrę vaikai dažnai neprisipažįsta, kas ir kaip prieš juos smurtavo, dėl įvairių priežasčių: galvoja (ar yra įtikinti), kad yra patys kalti dėl tokio elgesio su jais; nori būti ištikimi savo smurtautojui; bijo smurto atskleidimo pasekmių ar pan.

Kalbant su vaiku neleistina:

- žadėti tai, ko nebus galimybės ištesėti, pvz., „tau daugiau nieko blogo neatsitiks“;
- versti vaiką detalai pasakoti apie patirtą smurtą. Svarbu leisti jam kalbėti tiek, kiek jam norisi;
- vertinti ir klausinėti vaiką apie jo jausmus smurtautojui;
- klausti vaiko, kodėl jis anksčiau nepasakė / nesipriešino smurtui; tai vaikui gali sustiprinti kaltės jausmą; jei yra žinoma, kas yra smurtautojas, leisti jam susitikti su vaiku; šiuos klausimus turi

spręsti policija ir (ar) Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritoriniai skyriai;

- leisti vaikui atsiskleisti prie kitų vaikų. Reikia saugoti ir gerbti jo privatumą, neatskleisti ir neaptarinėti informacijos su įvykiu nesusijusiems asmenims.

SVARBU: darbuotojo įtarimai dėl vaiko galimai patiriamo smurto nėra įrodymai. Įrodymų rinkimas – teisėsaugos specialistų kompetencija.

Skubia vaiko apsauga būtina pasirūpinti, kai:

- kyla akivaizdus pavojus vaiko fizinei, psichinei sveikatai;
  - nėra maisto, vaikas badauja;
  - nesaugu dėl higienos stokos (pvz.: tikimybė infekcijoms, nes nėra geriamo vandens ir pan.);
  - dėl psichikos sveikatos sutrikimų paūmėjimų vaiko atstovai pagal įstatymą nėra pajėgūs pasirūpinti vaiko fiziniais, psichologiniais, socialiniais poreikiais;
  - yra tikimybė, kad vaiko atstovai pagal įstatymą, vartojantys psichoaktyvias medžiagas (alkoholį, narkotikus) ir apsvaigę nuo jų, artimiausiu metu nesiliaus to daryti.
-